

Talousvaliokunnan mietintö n:o 12 hallituksen esityksestä päihdehuoltolaiksi

Eduskunta on 12 päivänä helmikuuta 1985 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 246/1984 vp. päihdehuoltolaiksi.

Valiokunta on tässä yhteydessä ottanut käsiteltäväksi myös eduskunnan 5 päivänä maaliskuuta 1985 talousvaliokuntaan lähettämän ed. Ronkaisen ym. lakialoitteen n:o 24 päihdehuoltolaiksi. Valiokunta on ottanut käsiteltäväksi myös eduskunnan 17 päivänä kesäkuuta 1983 talousvaliokuntaan lähettämän ed. Eenilän ym. toivomusaloitteen n:o 525/1983 vp. alkoholin liikakäyttäjien hoitoonohjaamisesta vastoin asianomaisen tahtoa ja eduskunnan 20 päivänä maaliskuuta 1984 valiokuntaan lähettämät ed. Eenilän toivomusaloitteen n:o 193/1984 vp. alkoholin haittavaikutusten vähentämiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja ed. Muroman ym. toivomusaloitteen n:o 213/1984 vp. huumausaineiden väärinkäyttäjien hoidon tehostamisesta sekä eduskunnan 29 päivänä maaliskuuta 1985 valiokuntaan lähettämät ed. Eklundin ym. toivomusaloitteen n:o 185 päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien hoitoonohjauksesta ja ed. Joutsenlahden ym. toivomusaloitteen n:o 190 vaihtoehtoisista seuraamuksista toistuvasti rattijuoppouteen syyllistyneille.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavina osastopäällikkö Matti Marjanen ja nuorempi hallitussihteeri Raija Koskinen sosiaali- ja terveysministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Hannu Takala oikeusministeriöstä, ylitarkastaja Matti Bäckman sisäasiainministeriöstä, pääjohtaja Vappu Taipale sosiaalihallituksesta, apulaisosastopäällikkö Kari Pylkkänen lääkintöhallituksesta, lääninneuvos Marja-Terttu Salo Uudenmaan läänioikeudesta, toimitusjohtaja Rauno Kervinen ja toimistopäällikkö Juha Kaakinen Helsingin kaupungin sosiaalivirastosta, sosiaalijohtaja Oiva Yli-Mannila Lapuan kaupungista, sosiaalityöntekijä

kijä Leena Kokkonen Mikkelin kaupungista, sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Alpo Pikkarainen Kestilän kunnasta, johtava lääkäri Stig-Eyrik Björkqvist Kommunalförbundet för omsorger i Svensk-Finland -nimisestä kuntainliitosta, johtaja Matti Roukka Länsi-Suomen päihdehuollon kuntainliitosta, johtaja Katriina Pajupuro Helsingin nuorisoasemalta, rikososaston johtaja, varatuomari Mauri Jaakkola Helsingin poliisilaitoksesta, lakimies Antero Jaakkola Suomen Kaupunkiliitosta, lakimies Taisto Ahvenainen Suomen Kunnallisliitosta, asiantuntijalääkäri Heikki J. Korhonen ja valtiotieteen tohtori Matti Jääskinen Suomen Raittiusjärjestöjen Liitosta, sihteeri Jukka Kailio Huoltoloiden Keskusliitosta, toiminnanjohtaja Kalle Justander Lastensuojelun keskusliitosta, puheenjohtaja, sosiaalijohtaja Raili Ruuskanen ja A-klinikan johtaja Jukka Heinonen Sosiaalityöntekijäin liitosta, puheenjohtaja Raimo Turunen Raittiustyöntekijät ry:stä, toiminnanjohtaja Lasse Murto A-klinikkasäätiöstä, koulutus- ja tutkimussihteeri Jorma Niemelä Sini-nauhaliitosta, johtaja Raimo Puntanen Kouvolan A-klinikalta, ylilääkäri Paavo Koistinen Järvenpään sosiaalisairaalaista, lääketieteen ja kirurgian tohtori Hannu Penttinen Perhehoitoliitosta, puheenjohtaja Jouko Pallari ja varapuheenjohtaja Eila Grönroos Suomen vanhempainyhdistys — irti huumeista -nimisestä yhdistyksestä sekä professori Kerttu Bruun, professori Mikko Salaspuro, professori Terttu Arajärvi, valtiotieteen lisensiaatti Teuvo Peltoniemi, nuorisotyöntekijä Aulis Junes ja päihdetyöntekijä Kari Peltonen. Käsiteltävään asiaan valiokunta esittää seuraavaa.

Hallituksen esityksen tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä sekä siihen liittyviä terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja. Esityksellä pyritään myös parantamaan päihteiden ongelmakäyttäjien toimintakykyä ja turvalli-

suutta sekä vaikuttamaan heidän perheympäristönsä saman suuntaisesti. Hallituksen esitys sisältää kokonaan uuden lainsäädännön, jolla kumottaisiin päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollosta annettu laki ja irtolaislaki ja siirretään irtolaisena huollettujen henkilöiden palvelut pääosin päihdehuollon piiriin. Päihdehuollon palveluja tuotettaisiin sekä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteydessä että erityisesti päihdehuoltoon suuntautuneissa yksiköissä. Hoitoon hakeutumisessa korostettaisiin omaloitteisuutta ja mahdollisimman varhaista hoitoon hakeutumista. Tahdosta riippumattoman hoidon järjestämisen edellytyksiä pyritään lainsäädännöllä selkeyttämään ja tahdonvastaisen hoidon perusteena voisi olla vain terveyden vaarantuminen tai väkivaltaisuus. Päihdehuollon järjestämisestä vastaa kunta ja päihdehuoltoa toteutetaan yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa siten, että voidaan edistää päihteiden ongelmakäyttäjien kokonaiskuntoutusta. Päihdehuoltoon sovellettaisiin sosiaalihuoltolakia ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia. Lainsäädäntö olisi tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1986 alusta.

Lakialoitteen n:o 24 keskeinen sisältö vastaa hallituksen esitystä. Erona hallituksen esitykseen verrattuna on raittiusviranomaisten aseman vahvistaminen ja alistuksen jättäminen pois väkivaltaisuuden perusteella annetussa tahdonvastaisessa hoidossa.

Toivomusaloitteessa n:o 525/1983 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisiin toimenpiteisiin alkoholin liikakäyttäjien ohjaamiseksi hoitoon omaisten pyynnöstä ja silloin, kun he syöllistyvät muille vaaraa tai kärsimystä aiheuttavaan lainvastaiseen tekoon.

Toivomusaloitteessa n:o 193/1984 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus antaisi kiireellisesti esityksen alkoholin liikakäyttäjien hoitoonohjaamisen lakisääteistämiseksi osana kansanterveystyötä, työterveyshuoltoa ja työsuojelua, sekä esityksen hoitoonohjaamisen lakisääteistämiseksi alkoholin liikakäytöstä johtuvan rikoksen seuraamuksena,

että hallitus kiireellisesti valmistelisi tarvittavat ohjeet viranomaisten velvoittamiseksi yhteistyöhön keskenään vaihtolovelvollisuuden tätä estämättä alkoholin liikakäyttäjän ja hänen perheensä ja läheistensä auttamiseksi tarvittavin tukipalveluin,

että hallitus valmistelisi kiireellisesti esityksen alkoholin liikakäyttäjien ja heidän perheenjäse-

niensä "kriisiajan" asumisen ja pysyvän asumisen turvaamiseksi, sekä

esityksen alkoholin liikakäytöstä kärsivien perheenjäsenten ja läheisten toimeentulon turvaamiseksi.

Toivomusaloitteessa n:o 213/1984 vp. ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin alaikäisten huumeidenkäyttäjien pakkohoidon sekä aikuisten narkomaanien järjestelmällisen ja tehokkaan karkaisu-, terapia- ja kuntoutushoidon aikaansaamiseksi maassamme.

Toivomusaloitteessa n:o 185 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin päihteiden väärinkäyttäjien pakkohoitoon ohjauksen toteuttamiseksi myös omaisten toivomuksesta silloin, kun painavat syyt antavat siihen aiheutta.

Toivomusaloitteessa n:o 190 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus kiireellisesti tutkituttaisi mahdollisuudet toteuttaa kuntouttamiseen ja seurantaan perustuvaa alkoholiongelmien hoitoa niillä henkilöillä, jotka toistuvasti syöllistyvät rattijuopumukseen.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä päihdehuollon järjestämisestä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Päihteiden ongelmakäytön ehkäisemisen ja vähentämisen merkitys on huomattava. Yleiset käsitykset päihdehuollon tavoiteista, toimintaperiaatteista ja keinoista ovat muuttuneet, mistä syystä suhteellisen vanhan lainsäädännön uudistaminen on tarpeellista. Valiokunta pitää tärkeänä ja yhtyy hallituksen esityksen perusteluissa lausuttuihin lainsäädännön yleisiin tavoitteisiin. Päihdehuollon toimeenpano on tärkeää pitää laaja-alaisena tehtävänä, joka koskettaa paitsi perinteisesti sosiaalitoimen osana olevaa päihdehuoltoa myös terveydenhuoltoa, lastensuojelua, koulua, nuoriso-, asunto-, työvoima- ja raittiusviranomaisia sekä poliisia.

Lakiuudistuksella luodaan uusia mahdollisuuksia erityisesti päihdehuollon avopalveluihin. Tämä edellyttää, että kiinnitetään riittävästi huomiota palvelujen kehittämiseen sekä koulutukseen ja tutkimukseen.

Hallituksen esityksen 6 §:stä valiokunta ehdottaa poistettavaksi 4 momentin. Sosiaalihuoltolain 11 §:ssä säädetään yleisesti sosiaalitoimen yksiköistä, eikä päihdehuoltoon liity sellaisia yksiköjä koskevia erityisiä näkökohtia, mikä valiokunnan käsityksen mukaan edellyttäisi erityistä asiasta säättämistä. Päihdehuollossa tulee laajasti käyttää hyväksi niin julkisen vallan kuin yleishyödyllisten yhteisöjen ylläpitämiä hoito- ja tukiyksi-

köitä, joille on myös annettava riittävät toimintamahdollisuudet ja taloudelliset voimavarat. Samalla on valvottava hoidon tasoa.

Lakiehdotuksen 6 §:ssä määriteltyjen palvelujen ja 7 §:ssä määritellyn huollon tarpeen osalta valiokunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota nuoriin päihteiden ongelmakäyttäjiin. Pykäläehdotuksen mukaan on palveluja annettava muun muassa henkilön avun, tuen ja hoidon tarpeen perusteella. Erityistä huomiota on kiinnitettävä sellaisiin nuoriin henkilöihin, jotka ovat joiltain osin lastensuojelutoimenpiteiden ulkopuolella. Nuoren henkilön osalta on avun ja hoidon tarpeen arvioinnin perusteet asetettava siten, että toimenpiteisiin ryhdytään riittävän varhain, korostetaan erityisesti nuoren hoidon tarvetta ja huoltotoimenpiteet suoritetaan ottaen huomioon hoidon soveltuvuus nuorille ja nuorten elinolosuhteet. Palvelujen tulee tarvittaessa olla erityisesti nuorille suunnattuja. Varsinkin vasta päihteiden käytön aloittaneille tulee olla erilliset päihdehuoltoon erikoistuneet palvelut. Toisaalta valiokunta korostaa myös päihdehuollon palvelujen merkitystä lastensuojelun kannalta ja pitää erityisen tärkeänä sitä, että lastensuojeluun kiinnitetään päihteiden ongelmakäytön yhteydessä erityistä huomiota. Muita ryhmiä, joiden osalta päihteiden käyttöön tulee kiinnittää huomiota, ovat odottavat äidit, joiden kohdalla on samalla kyseessä sikiön suojelu. Lasten- ja äitiysneuvoloilla on tärkeä merkitys myös päihteiden käytön ehkäisyssä.

Päihdehuollon keskeisiä periaatteita on hallituksen esityksen mukaan muun muassa luottamuksellisuus. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan luottamuksellisuudella on erityistä merkitystä hoidon onnistumisen kannalta. Luottamuksellisuus ei kuitenkaan saa johtaa sellaisiin lopputuloksiin, joissa muut henkilöt, lähinnä perheenjäsenet, saattavat kärsiä ylikorostetun luottamuksellisuuden takia päihteiden ongelmakäyttäjän toiminnasta. Myös tässä yhteydessä valiokunta korostaa päihteiden ongelmakäyttäjälle ja hänen läheisilleen annettavan avun ja tuen monipuolisuutta siten kuin hallituksen esitykseen sisältyvässä säännösehdotuksessa on mainittu. Valiokunta korostaa lisäksi salassapidon yleisten periaatteiden huomioon ottamista ja ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden momentin tässä tarkoituksessa.

Päihdehuollon toimeenpanossa on tärkeää laaja-alainen yhteistyö. Eri viranomaisten ja vapaaehtoisjärjestöjen sekä muiden päihdehuollon alalla toimivien yleishyödyllisten yhteisöjen yh-

teistyöllä voidaan saavuttaa päihdehuollolle asetetut tavoitteet. Terveystenhuollon osalta tulee selvittää päihdehuollon toimeenpanoon liittyvät ongelmat ennen kaikkea toimintaan osallistuvien laitosten osalta. Terveystenhuoltotoimen osalta erityisen merkittävää on työterveyshuollon ja eräiltä osin kouluterveydenhuollon kautta saavutettavissa olevat yhteydet päihteiden ongelmakäyttäjiin. Hoitoonohjauksen kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota ja edistää päihdeongelmien ennaltaehkäisyä. Yhteistyön monipuolisuudella ja säännöllisyydellä on valiokunnan käsityksen mukaan saatavissa parhaiten tuloksia. Päihdehuollon voimavarat on suunnattava ottaen huomioon alueelliset erityistarpeet.

Päihdehuollon toimeenpano edellyttää useissa tapauksissa tiivistä yhteistoimintaa. Muun muassa tästä syystä valiokunta pitää tärkeänä, että päihdehuoltoa annetaan asianomaisen äidinkielellä.

Valiokunta haluaa painottaa vapaaehtoisten toimenpiteiden ensisijaisuutta. Eräissä tapauksissa saattaa tahdosta riippumattomaan hoitoon määrääminen olla olosuhteista johtuen kuitenkin sellaista, että akuutista tilanteesta johtuen ei vapaaehtoista hoitoonohjausta voida suorittaa. Lakiehdotuksen säännösten mukaisesti on tahdosta riippumattomassa hoitoonohjauksessa harkinnan perusteiden oltava tiukat ja tahdosta riippumattoman hoitoonohjauksen oltava vasta viime vaiheen toimenpide.

Valiokunta ei pidä asianmukaisena, että lyhytaikainenkaan hoito väkivaltaisuuksien perusteella toimeenpannaan yhden henkilön päätöksellä. Tästä syystä valiokunta ehdottaa 12 §:ään lisättäväksi uuden 2 momentin, jonka mukaan päätös tehdään sosiaalilautakunnan alaisen sosiaalityöntekijän esityksestä. Esteellisyydestä tai kunnan sosiaalityöntekijäin määrästä johtuvista syistä ei päätöstä aina voida tehdä esityksestä. Näissä tapauksissa on muun pykälässä määritellyn sosiaalityöntekijän annettava suostumus sosiaalijohtajan tai sosiaalisihiteerin päätökseen hoitoon ryhtymisestä. Tällaisiksi sosiaalityöntekijöiksi ehdotetaan sosiaalihuollon tehtäviä hoitavassa kuntainliitossa työskentelevää sosiaalityöntekijää tai sellaista sosiaalityöntekijää, joka toimii toimintayksikössä, joka tuottaa kunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja palveluja. Näin voidaan varmistaa se, että päätökseen yhtyy toinen sosiaalityöntekijä, jolla on päätöksen kannalta riittävä koulutus.

Hallituksen esitystä ehdotetaan tarkennettavaksi myös siltä osin, että lääninoikeuden vahvistettavaksi on alistettava vain sellainen päätös, jolla henkilö on määrätty hoitoon tahdostaan riippumatta. Hallituksen esityksen 14 §:n mukaan on asianosaiselle varattava tilaisuus tulla kuulluksi aina ennen tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämistä. Valiokunta pitää tätä tärkeänä periaatteellisenä menettelynä. Lisäksi pykälää ehdotetaan teknisesti korjattavaksi siten, että sosiaalilautakunnan puheenjohtajalle eräissä tapauksissa uskottu päätösvalta rinnastetaan selvemmin sosiaalijohtajan tai sosiaalisihteerin päätösvaltaan.

Väkivaltaisuuden perusteella annettavasta lyhytaikaista hoitoa koskevasta päätöksestä on alistuksen ohella myös muutoksenhakuoikeus. Päätös pannaan heti täytäntöön. Kun valitusaika on 14 vuorokautta, muutoksenhaun johdosta annettava päätös ja alistuksen johdosta tapahtuva päätöksen vahvistaminen tapahtuu vasta hoidon päättymisen jälkeen. Tästä syystä valiokunta ehdottaa 20 §:ää muutettavaksi siten, että henkilön hoitoon määräämistä tahdostaan riippumatta koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta, jos päätös on alistettava lääninoikeuden vahvistettavaksi. Tällöin voi lääninoikeus ratkaista alistusasian välittömästi. Toisaalta toimeenpano on alistuksesta riippumatta lopetettava, jos siihen ei enää ole edellytyksiä. Alistusviranomaisen voi myös kieltää päätöksen täytäntöönpanon. Lakiehdotuksen 22 §:ään on tehty tätä tarkoittava tekninen korjaus. Lääninoikeuden päätökseen, joka on annettu valituksen tai alistuksen johdosta, voi kaikissa tapauksissa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen lakiehdotuksen 21 §:n mukaisesti.

Lakiehdotuksen 19—21 §:ssä säädeltyä valitus-oikeutta ehdotetaan lisäksi laajennettavaksi siten, että valitusoikeus koskee yleisesti henkilön määräämistä tahdostaan riippumattomaan hoitoon, jolloin asianosaisten piiri laajenee hallituksen esitykseen verrattuna.

Valiokunta ehdottaa 26 §:ää tarkennettavaksi siten, että eristäminen voi koskea vain tahdostaan riippumatta hoitoon määrättyä henkilöä.

Päihteet ja niiden käyttöön liittyvät välineet on hallituksen esityksen 27 §:n nojalla hävitettävä todistettavalla tavalla. Ne saattavat kuitenkin olla vierasta omaisuutta, joten tällainen hävittäminen ei aina ole tarkoituksenmukaista.

Lääninoikeuslain 14 §:n 2 momentin mukaan huoltolaan määräämistä koskevan vaatimuksen johdosta on sille, jota vaatimus koskee, varattava tilaisuus kirjallisesti ilmoittaa, haluaako hän tulla vaatimuksen johdosta lääninoikeudessa suullisesti kuulluksi. Lakiehdotuksen 14 § edellyttää hallintomenettelylain mukaista asianosaiselle varattua tilaisuutta tulla kuulluksi. Lääninoikeuslain säännös koskee vain yhtä erityistapausta ja sen menettelytapoja. Tästä syystä on talousvaliokunnan käsityksen mukaan tarkoituksenmukaista kumota mainittu lääninoikeuslain pykälä ja valiokunta ehdottaa 29 §:ään otettavaksi tätä tarkoittavan säännöksen.

Lisäksi valiokunta on tehnyt hallituksen esityksen eräiden lukujen otsikoihin teknisluonteisia korjauksia.

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Päihdehuoltolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1—5 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

6 §

Palvelujen kehittäminen

(1—3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

(4 mom. *poist.*)

7 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

8 §

Keskeiset periaatteet

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä siitä on säädetty sosiaalihuoltolaissa (710/82).

9 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Hoito henkilön tahdosta riippumatta

10 ja 11 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

12 §

*Lyhytaikainen hoito väkivaltaisuuden perusteella.
Päätöksen alistaminen*

Sosiaalijohtaja tai sosiaalisihiteeri voi määrätä henkilön tahdostaan riippumatta hoitoon väkivaltaisuuden perusteella päihteiden käytön katkaisemiseksi enintään viideksi vuorokaudeksi. Jos kunnassa ei ole sosiaalijohtajaa tai sosiaalisihiteeriä tai tämä on estynyt tai esteellinen tehtävää suorittamaan, päätöksen hoitoon määräämisestä voi tehdä sosiaalilautakunnan puheenjohtaja.

Päätös tehdään sosiaalilautakunnan alaisen sosiaalityöntekijän esityksestä tai, jos esitystä ei voida tehdä, sosiaalityöntekijän suostuttua päätökseen hoitoon ryhtymisestä. Suostumuksen voi antaa sosiaalityöntekijä, joka toimii sosiaalihuollon tehtäviä hoitavassa kuntainliitossa tai sosiaalijärveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja palveluja kunnalle tuottavassa toimintayksikössä.

Päätös, jolla henkilö on määrätty hoitoon tahdostaan riippumatta, on alistettava heti lääninoikeuden vahvistettavaksi.

Sen estämättä, mitä sosiaalihuoltolain 12 §:n 1 momentissa on säädetty, voidaan johtosäännöllä määrätä, että päätöksen hoitoon määräämisestä voi sosiaalijohtajan tai sosiaalisihiteerin sijasta tehdä muu sosiaalilautakunnan alainen johtava viranhaltija. (Poist.)

13—18 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Muutoksenhaku

19 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta tässä laissa tarkoitettuihin päätöksiin on voimassa, mitä sosiaalihuoltolain 7 luvussa on säädetty, jollei jäljempänä toisin säädetä.

20 §

Muutoksenhaku lääninoikeuteen

Päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä 11 tai 12 §:n mukaisesti (poist.) hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Päätökseen, joka on 12 §:n 3 momentin nojalla alistettava lääninoikeuden vahvistettavaksi, ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Lääninoikeuden valitus- tai alustusasiassa antamaan päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä hoitoon tahdostaan riippumatta, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) on säädetty.

(2 mom. poist.)

(2 mom. kuten hallituksen esityksen 3 mom.)

22 §

Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Kun alistus on tehty tai muutosta haettu, alistus- tai muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi.

23 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 luku

Erinäisiä säännöksiä

24 ja 25 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

26 §

Eristäminen

Tabdostaan riippumatta hoitoon määrätty henkilö voidaan eristää (poist.) toimintayksikössä, jos hän on vaaraksi itselleen tai muille tai jos eristäminen on henkilön hoidon kannalta muutoin erityisen perusteltua. Eristäminen ei saa ilman uutta päätöstä jatkua yhtämittaisesti yli 24 tuntia ja sen tulee tapahtua toimintayksikön henkilöstön jatkuvan huolenpidon alaisena. Eristämistä ei saa ilman asetuksessa mainittuja erityisiä syitä välittömästi jatkaa. Tällöinkään eristämisaika ei saa ylittää 48 tuntia.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

27 §

Pakotteet ja rajoitukset

Jos 2 luvussa tarkoitettu hoidossa olevalla on päihteitä tai niiden käyttöön liittyviä välineitä taikka turvallisuutta vaarantavia aineita tai esinei-

tä, ne on otettava toimintayksikön haltuun. (Poist.)

(2 ja 3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

28 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 luku

Voimaantulosäännökset

29 §

Lain voimaantulo

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Tällä lailla kumotaan lääninoikeuslain (1021/74) 14 §:n 2 momentti.

(4 ja 5 mom. kuten hallituksen esityksen 3 ja 4 mom.)

30 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Edelleen talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakialoite n:o 24 hylättäisiin.

Vielä talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 525/1983 vp., 193 ja 213/1984 vp. sekä 185 ja 190 hylättäisiin.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Rajantie ja varapuheenjohtaja Laurila (osittain), jäsenet Alho (osittain), Helle, Aila Jokinen (osittain), Jouppi-

la, H. Kemppainen (osittain), Kietäväinen, Lehtinen, Lindroos, Lähdesmäki, Mäkipää, Starast (osittain), Söderström (osittain), Vihriälä ja Wasz-Höckert sekä varajäsen Louvo (osittain).